

MÄÄRUS

xx.xx.2026 nr

Loomade varjupaigale esitatavad nõuded

Määrus kehtestatakse loomakaitseseaduse § 5⁴ lõike 5 alusel

§ 1. Reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Määrusega kehtestatakse loomade varjupaigale (edaspidi *varjupaik*) esitatavad nõuded, sealhulgas nõuded varjupaiga ruumidele ja ehitistele ning vahenditele ja seadmetele, varjupaiga veterinaararstile ning varjupaigas peetava looma üleandmisele.

(2) Varjupaigale käesolevas määruses sätestatud nõudeid kohaldatakse ka sellisele varjupaigale, kus ettevõtja tegutseb komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade pidamise ettevõtteid ja haudejaamu ning teatavate peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavust käsitlevate eeskirjadega (ELT L 314, 05.12.2019, lk 115–169), artikli 9 punktis b nimetatud tegevusalal.

(3) Hulkuvate loomade püüdmisel, pidamisel ja nende omaniku kindlaks tegemisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 2002. a määruse nr 130 „Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade hukkamise kord“ nõuetest.

(4) Lemmikloomade pidamisel varjupaigas lähtutakse põllumajandusministri 24. juuli 2008. a määruse nr 76 „Lemmikloomade pidamise nõuded“ nõuetest.

§ 2. Varjupaiga ruumid ja ehitised ning vahendid ja seadmed

(1) Varjupaigas peavad olema järgmised ruumid või ehitised:

- 1) ruum või eraldatud puur, mis asub eraldi selleks ette nähtud ruumiosas, püütud hulkuva looma karantiiniaja vältel pidamiseks või ravi eesmärgil looma lühiajaliseks eraldi hoidmiseks;
- 2) eraldi ruumid või ehitised erinevatele loomaliikidele ja eraldi ruumid või eraldatud puurid või ehitised eri soost loomade pidamiseks;
- 3) ruum veterinaarseteks menetlusteks;
- 4) ruum, kus hoitakse sööta ja teisi lemmiklooma pidamiseks ette nähtud vahendeid;
- 5) ruum või ruumiosa, kus on võimalik varjupaigas peetava loomaga tutvuda või teda tuvastada.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 3 sätestatud ruuminõudeid ei kohaldata sellise varjupaiga suhtes, kus peetavate loomade arv on kuni 5 samast liigist looma.

- (3) Erinevat liiki loomade pidamise ruumid ja ehitised peavad olema paigutatud selliselt, et tagatud oleks loomade heaolu.
- (4) Looma puur või muu selletaoline ruum peab olema ehitatud tugevast materjalist, mis ei ohusta tema tervist ega heaolu.
- (5) Loomade pidamise ruumid ja ehitised ning pidamise vahendid ja seadmed peavad olema materjalist, mis on kergesti puhastatav ja desinfitseeritav ning puhastamisele ja desinfitseerimisele vastupidav.
- (6) Looma puuris või muus selletaolises ruumis peab olema võimalik eraldada sööda- ja jooginõu asukohast, mis on mõeldud roojamiseks ja urineerimiseks.
- (7) Puuris või muus selletaolises ruumis peab olema koht loomale puhkamiseks ja peitumiseks.
- (8) Loomal peavad olema individuaalsed vahendid, millega tema eest hoolitseda. Ühes grupis peetavatel loomadel, kelle tervisestaatus on sama, võivad olla samad vahendid, millega nende eest hoolitsetakse.
- (9) Kui individuaalseid vahendeid loomale pole võimalik tagada, tuleb vahendid puhastada ja desinfitseerida enne järgmisel loomal kasutamist.

§ 3. Varjupaiga ruumide ja ehitiste mikrokliima

- (1) Loomade pidamise ruumis ja ehitises peavad olema loomaliigile sobiv soojustus ning kütte- ja ventilatsioon, mis tagavad, et õhuringlus, tolmusisaldus ja gaaside kontsentratsioon püsib tasemel, mis ei kahjusta selles ruumis ja ehitises peetava looma tervist.
- (2) Loomade pidamiseks ette nähtud ruum ja ehitis peab olema vee- ja tuulekindel.
- (3) Loomade pidamiseks ettenähtud ruumis ja ehitises hoidutakse müra tekitamisest, et vältida looma käitumis- ja füsioloogiahäireid.

§ 4. Varjupaiga bioturvalisuse kava

Varjupaigas peab olema ajakohastatud kirjalik bioturvalisuse kava varjupaigas rakendatavate bioturvameetmete kohta.

§ 5. Varjupaiga veterinaararsti ülesanded

Varjupaiga veterinaararst:

- 1) teeb varjupaika paigutatud loomale kliinilise ülevaatuses esimesel võimalusel, aga mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul varjupaika paigutamisest, arvestades looma seisundit ja tema stressitaset;
- 2) teeb üksnes hädavajalikud ja edasilükkamatud operatsioonid ja muud veterinaarsed menetlused loomakaitseaduse § 5 lõikes 2 sätestatud ajavahemikul varjupaigas peetavale loomale;
- 3) otsustab vajalikud tegevused loomahaiguste ennetamiseks ja leviku takistamiseks varjupaigas, arvestades varjupaigas peetavate loomade heaolu ja loomahaiguste epidemioloogilisi puhanguid;
- 4) otsustab loomade pidamisviisi, liikumisvajaduse, söödaratsiooni ja ravi üle;
- 5) otsustab koos loomade hooldamise eest vastutava isikuga, kas looma on võimalik uuele

omanikule üle anda ja kodustes tingimustes pidada pärast loomakaitseseaduse § 5 lõikes 2 sätestatud ajavahemiku möödumist.

§ 6. Looma üleandmine omanikule

(1) Varjupaiga pidaja tagab, et juhul, kui pärast loomakaitseseaduse § 5 lõikes 2 sätestatud ajavahemiku möödumist on loomale leitud uus omanik, siis:

- 1) emane koer või kass antakse üle uuele omanikule üldjuhul steriliseeritult;
- 2) loomaga koos antakse juhend või teave asjaomase loomaliigi pidamise kohta;
- 3) loomaga koos antakse veterinaararsti teostatud ravi- ja muude menetluste kirjalik kokkuvõte.

(2) Lõike 1 punktis 1 nimetatud steriliseerimise üle otsustab veterinaararst vastavalt looma eale ja liigile.

§ 7. Arvestuse pidamine

(1) Varjupaiga pidaja tagab arvestuse pidamise järgmiste andmete kohta:

- 1) väljakutsete arv;
- 2) hulkuvad loomad, kes tagastati omanikule;
- 3) hulkuvad loomad, kellele leiti uus omanik pärast loomakaitseseaduses § 5 lõikes 2 sätestatud ajavahemiku möödumist;
- 4) hukatud loomade arv.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmeid säilitatakse viis aastat.

§ 8. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. a.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hendrik Johannes Terras

Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Gorban

Kantsler

MÄÄRUS

xx.xx.202x nr

**Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 2002. a määruse nr 130
„Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende
omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade
hukkamise kord” muutmine**

Määrus kehtestatakse loomakaitseseaduse § 5 lõike 4 alusel.

§ 1. Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 2002. a määruse nr 130 „Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade hukkamise kord“ § 3 lõige 4 sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Varjupaigas tuleb hulkuvaid loomi pidada loomakaitseseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide asjakohaseid nõudeid järgides.“.

§ 2. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. a.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristen Michal
Peaminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Keit Kasemets
Riigisekretär

MÄÄRUS

xx.xx.202x nr

**Põllumajandusministri 24. juuli 2008. a määruse nr 76
„Lemmikloomade pidamise nõuded“ muutmine**

Määrus kehtestatakse loomakaitseseaduse § 3 lõike 5 ja Vabariigi Valitsuse 8. mai 2001. a määruse nr 161 „Volituste andmine loomakaitseseadusest tulenevate õigusaktide kehtestamiseks” punkti 4¹ alusel.

§ 1. Põllumajandusministri 24. juuli 2008. a määruses nr 76 „Lemmikloomade pidamise nõuded” tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Puuri, terraariumi ja muud lemmiklooma pidamise ruumi ja ehitist tuleb puhastada piisavalt tihti, et looma tervis ja heaolu oleks tagatud.“;

2) paragrahv 4 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lemmiklooma pidamise ruumi või ehitise valgustus peab vastama peetava looma bioloogilistele vajadusele. Igale loomaliigile tuleb tagada sobiv valgustusperiood ja sobiv valguse intensiivsus.“;

3) paragrahv 4 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Seadmete või inimeste tekitatud müra ei tohi kahjustada looma heaolu. Lemmiklooma ei tohi pidada keskkonnas, kus müratase pidevalt ületab 65 dB.“;

4) paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Lemmiklooma pidamise puuri, terraariumi, ruumi ning ehitise temperatuur ja õhuniiskus peavad olema sobivad selles peetava looma liigile ja eale.“;

5) paragrahvi 5 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Väliaediku maapind peab olema loomale ohutu ja ei tohi soodustada vigastuste teket. Väliaediku maapind peab olema varustatud sadevee äravoolukohtadega, et vältida liigset vett ja jäätumist.“;

6) paragrahv 6 lõige 1 sõnastatakse järgnevalt:

„(1) Lemmikloomale antav sööt peab olema toitev ja tasakaalustatud toidainetega ning vajaduse korral rikastatud mineraalide ja vitamiinidega. Lemmiklooma söötmisel tuleb arvestada looma liigi, ea ja tervises seisundiga seotud söödavajadustega.“;

7) määrust täiendatakse §-ga 8¹ järgmises sõnastuses:

§ 8¹. Lemmiklooma pidamine varjupaigas

(1) Püütud hulkuva lemmiklooma varjupaigas pidamise korral peab talle võimaldama rikastatud keskkonna ning peitumise ja puhkamise võimaluse.

(2) Varjupaigas loomade pidamiseks kasutatavaid ehitisi ja ruume ning vahendeid ja seadmeid peab korrapäraselt puhastama ja desinfitseerima.

(3) Loomade pidamiseks ettenähtud puurid peavad olema teineteisest eraldatud läbipaistmatust kõvast materjalist vaheseinaga. Vastamisi asuvad puurid peavad olema üksteisest vähemalt 1,5 meetri kaugusel.

(4) Koera pidamisel varjupaigas tuleb vältida agressiooni soodustavaid pidamistingimusi ja -võtteid.

(5) Koera jalutama viimise asemel võib kasutada eraldi selleks ettenähtud jooksuaedikut, kui koer saab seal enda liikumisvajaduse rahuldada.

(6) Kassil, keda peetakse puuris, peab olema korra päevas võimalik rahuldada oma liikumisvajadust väljaspool puuri vähemalt 30 minutit, välja arvatud karantiiniaja vältel puuris pidamise korral.

(7) Kui varjupaigas puuduvad loomaliigi jaoks sobivad pidamistingimused, tuleb sellesse liiki kuuluvale loomale leida teine pidamiskoht.“;

7) paragrahvi 9 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Koera tuleb sotsiaalse kontakti eesmärgil ja liikumisvajaduse rahuldamiseks vähemalt kaks korda ööpäevas vähemalt pooleks tunniks jalutama viia või võimaldada tal liikuda muul viisil.“;

8) paragrahvi 10 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

(6) Koera võib ketis pidada vaid sellise eluhoone vahetus läheduses, kus püsivalt elatakse.“;

9) paragrahv 10 tunnistatakse kehtetuks;

10) määrust täiendatakse §-ga 10¹ järgmises sõnastuses:

„§ 10¹. Koera ajutiselt ketis hoidmine

(1) Ajutiselt ketis hoitava koera kaelarihm ei tohi olla metallist ega poov.

(2) Kui ajutiselt ketis hoitava koera kett on kinnitatud jooksutrossile, peab koer saama liikuda piki trossi 10 m ulatuses ja vähemalt 2 m laiuti kummalegi poole.

(3) Kui ajutiselt ketis hoitava koera kett on kinnitatud muule sobivale vahendile, siis peab koer saama liikuda vähemalt 40 m² ulatuses.

(4) Kui ajutiselt ketis hoitava koera kett on metallist, siis peab keti ja jooksutrossi või muu sobiva vahendi ühenduskoht olema sellisest materjalist, mis koera liikumise ajal ei tekitaks

koera häirivat heli.

(5) Ajutiselt ketis hoitava koera kett peab paiknema nii, et oleks välistatud selle keerdumine puu või muu eseme ümber.

(6) Koera võib ketis pidada vaid sellise eluhoone vahetus läheduses, kus püsivalt elatakse.“;

11) paragrahvi 12 lõige 6 sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Kuudi põrand tuleb hoida puhta ja kuivana ning kuudi ümbrust tuleb puhastada piisavalt tihti, et koera tervis ja heaolu oleks tagatud.“;

12) paragrahvi 13 lõiked 2 ja 4 tunnistatakse kehtetuks;

13) paragrahv 15 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Iga peetava täiskasvanud kassi kohta peab olema üks liivakast.“;

14) paragrahv 15 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Toas või muus suures ruumis kassi pidamise korral peab ruumi pindala kassi kohta olema vähemalt 1,5 m². Tuba võib jagada osadeks, mis on eraldatud kõvade läbipaistmatute vaheseintega, mille kõrgus on vähemalt 2/3 ruumi kõrgusest. Ühes grupis peetavate loomade arv võib olla kuni 6.“;

15) paragrahv 15 lõige 3 sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kassi pidamisel puuris või muus selletaolises ruumis peab puuri pindala kassi kohta olema vähemalt 1 m² koos erinevate tasapindadega. Ühes puuris, mille mõõtmed jäävad alla 2 m², võib pidada koos ainult sama pesakonna kasse, kes ei ole täiskasvanud.“;

16) paragrahvi 15 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

17) määruse 12. peatüki pealkiri sõnastatakse järgmiselt:

**„12. peatükk
RAKENDUSSÄTTED“;**

18) määrust täiendatakse §-ga 26¹ järgmises sõnastuses:

„§ 26¹. Määruse rakendamine

(1) 2027. aastal ja hiljem sündinud koera ei tohi pidada ketis §-s 10 sätestatud nõuete kohaselt.

(2) Koera, kes on sündinud enne 2027. aasta 1. jaanuari ja keda peetakse §-s 10 sätestatud nõuete kohaselt ketis ning kes võib teistsuguse pidamisviisi korral olla agressiivne või ohtlik iseendale või teisele loomale või inimesele, võib pidada ketis kuni 2037. aasta 1. jaanuarini või tema surmani.“.

§ 2. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. aastal, välja arvatud § 1 punkt 9, mis jõustub 1. jaanuaril 2037. a.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hendrik Johannes Terras

Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Marko Gorban
Kantsler

MÄÄRUS

xx.xx.202x nr

**Maaeluministri 17. novembri 2021. a määruse
nr 56 „Nende loomaliikide loetelu, millesse
kuuluvate loomade pidamisel koostab isik
bioturvalisuse kava“ muutmine**

Määrus kehtestatakse veterinaarseaduse § 36 lõike 2 alusel.

§ 1. Maaeluministri 17. november 2021. a määruse nr 56 „Nende loomaliikide loetelu, millesse kuuluvate loomade pidamisel koostab isik bioturvalisuse kava“ §-i 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) koerad, kassid ja teised loomaliigid, kui neid peetakse varjupaigas.“.

§ 2. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. a.

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Marko Gorban
Kantsler

MÄÄRUS

xx.xx.202x nr

**Maaeluministri 25. novembri 2021. a määruse nr 73
„Põllumajandusloomade registri põhimäärus“ muutmine**

Määrus kehtestatakse veterinaarseaduse § 34 lõike 3 alusel

§ 1. Maaeluministri 25. novembri 2021. a määruses nr 73 „Põllumajandusloomade registri põhimäärus“ tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 1 lõike 2 punkt 3 sõnastatakse järgmiselt:
„3) loomakaitseseaduse alusel loomade vedamiseks ja loomade pikaajaliseks vedamiseks tegevusloa saanud isik, varjupaiga pidaja ja koerte, kasside ja valgetuhkrute teise liikmesriiki viimisega tegeleva varjupaiga pidaja tegevusloa saanud isik ning katseloomadega varustamiseks, nende kasvatamiseks või kasutamiseks tegevusloa saanud isik;“;
- 2) paragrahvi 6 lõike 1 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „loomakaitseseaduse“ tekstiosaga „§ 5⁴ lõikes 1,“;
- 3) paragrahvi 6 lõike 1 punkti 4 täiendatakse pärast sõna „loomakaitseseaduse“ tekstiosaga „§ 5⁵ lõigetes 3 ja 4,“;
- 4) paragrahvi 6 lõiget 2 täiendatakse punktidega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:
„4) loomakaitseseaduse § 5⁹ lõikes 2 nimetatud isik;
5) loomakaitseseaduse § 5⁹ lõikes 4 nimetatud isik.“.

§ 2. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. a.

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Marko Gorban
Kantsler